

Universitätsbibliothek Paderborn

Cvrsvs Theologici ...

Ea Brevitate Conscriptus, Qvam Tot Tantarvmqve Rervm Amplitudo Et
Varietas Patitvr ...

Quas Prima Pars Et Prima Secundæ Divi Thomæ Complectvntvr -
Qvæstiones Insvper Ad Mores & praxim spectantes, quæ peculiarem cum
Scholasticis habent connexionem, declarantur

Carleton, Thomas Compton

Leodii, 1659

Sect. VII. Alia quædam ad completam beatitudinis cognitionem
necessaria.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13718

IV. Tertia responsio est quam in simili adhibui de Incarnatione, admittendo scilicet posse proponi visionem in instanti aliquo conferendam ob actum pro illo etiam instanti præceptum, seu cuius oppositum vel omisio esset peccatum, sicque beatum primo instanti quo habet beatitudinem, posse pro aliquo priori naturæ & rationis peccare, non tamen ullo ex sequentibus instantibus post visionem semel habitam.

V. Quod sic declaratur: in primo illo instanti quo simul elicitur actus liber, & infunditur visio, subiectum pro aliquo priori erat indifferens ad habendam, vel non habendam visionem, nullo autem ex sequentibus instantibus post primam visionis infusionem datur huiusmodi indifferencia; cum enim visio sit naturâ suâ incorruptibilis, ut Patres omnes & Theologi affirmant, licet illo instanti, quo primò producitur potuisset non produci, planèque esset indifferens ad esse & non esse, posito tamen quod semel produceretur, petit connaturaliter, pro quovis instanti conservari: unde & antecederet singulis instantibus pro aliquo priori determinat Deum ad concursum negandum ad actum peccaminosum, vel aliud quodecumque impossibile cum visione, nisi Deus contra naturalem exigentiam visionis, illam per absolutam suam potentiam destrueret, tunc enim posset concursum ad illa hoc instanti præbere.

VI. Exemplo res fiet clarior: posito secundum probabilem sententiam quod materia cæli sit ejusdem rationis cum nostrâ, & capax formarum, etiam corruptibilium: licet pro primo instanti materia illa ad corruptibilem juxta & incorruptibilem formam sit indifferens, & quasi primo capientis, ubi tamen semel inducta est forma incorruptibilis, non est materia indifferens, pro ullo instanti sequente ad formam corruptibilem, nec ad ullum accidens, quod disponere posset ad formæ cæli expulsionem: sicut enim quia quod petit finem petit media ad finem, subiectum quod petit formam, petit dispositiones ad formam illam requisitas; ita quod petit negationem talis formæ, petit similiter negationes dispositionum ad illam, forma autem cæli utpote incorruptibilis, posito quod semel occupet materiam, petit naturaliter illam semper occupare, & consequenter sicut petit ut ipsa semper illi insit, ita petit ut in eadem semper sint negationes omnium aliarum formarum: idem ergo est in præsentia.

VII. Dices: hoc ad summum probat beatum aliquem naturaliter, seu de potentia ordinariâ peccare non posse, & per peccatum demereri beatitudinem; hoc enim & nihil aliud probare videtur exemplum formæ cæli. Respondeo negando antecedens, idem namque est naturaliter & supernaturaliter expelli beatitudinem non posse per peccatum, ubi enim peccatum naturaliter committi non potest, nec potest committi supernaturaliter, cum Deus peculiarem, & homini aliâs indebitum concursum præbere nequeat, merè ut hic peccet, ubi aliâs peccare non potuisset.

VIII. Confirmatur hoc idem: ponamus peccatum esse quid merè ab extrinseco inducendum, sanè in eo casu non posset Deus peculiariter illud infundere secundum omnes, cum esset specialis illius causa & auctor: sicut namque communiter dici solet, non posse Deum infundere habitum erroris, à fortiore non posset infundere peccatum, quod multo pejus est habitu erroris, longèque magis Deum dedecet. Ad peccatum ergo concurrere non potest Deus, nisi causâ secundâ concursum exigente, & ad illum præbendum, Deum veluti necessitante; à

fortiori ergo non potest Deus ad illud concurrere, ubi cause secundæ expressè exigunt contrarium, ut hic contingit. Quare sicut non potest ignis, aut aliud agens naturale nisi miraculosè & peculiariter adjutum à Deo formam suam nunc in materiam cæli inducere, ita nec agens rationale peccatum in subiectum, in quo est visio beatifica. Unde si Deus hunc concursum, ei indebitum beato præberet, esset specialis causa & auctor peccati, quod citra ingentem temeritatem de Deo cogitare nemo potest.

SECTIO SEPTIMA.

Alia quadam ad completam Beatitudinis cognitionem necessaria.

DIXIMUS supra visionem beatificam perpetuò duraturam: nunc ergo ulterius inquirimus, utrùm hoc ex naturâ suâ habeat, an merè quia eam Deus perpetuò vult conservare, cum tamen suapte naturâ sit defectibilis. Inprimis si daretur visio, quæ supra se & suam durationem reflecteret, seu quæ videret se perpetuò duraturam, hæc inquam visio essentialiter peteret semper durare, nec destrui posset, etiam divinitus; cum enim sit essentialiter vera, & videat se æternum duraturam, æternum duret necesse est: hoc autem non haberet quâ visio præcisè, sed quâ talis visio.

I. Sine visio naturâ suâ indefectibilis.

Quadam visio per se essentialiter semper durare.

Visio autem beatifica supra suam durationem non reflectens, destrui quovis instanti post primam productionem divinitus potest: connaturaliter tamen semper durare postulat, nec nisi vi ei illatâ potest destrui. Ratio est: cum enim varia accidentia, visione beatificâ multo imperfectiora, ut quantitatem & potentias, intellectum scilicet & voluntatem, si ab animâ distinguantur, videamus habere perpetuitatem, potiore longè jure hoc de visione dixerimus, præsertim cum nullum in eâ videamus corruptibilitatis vestigium.

II. Visio beatifica sanctiâ petit connaturaliter semper durare.

Disputant hæc aliqui, utrùm si Essentia divina videretur sine Relationibus, vel una persona sine aliâ, num visio hæc foret beatifica. Hanc questionem proposui supra, Disp. 19. sect. 5. ubi respondi negativè. Videantur ibi dicta.

III. Si sola Essentia divina videretur non esset visio illa beatifica.

Quæres, utrùm visio beatis omnium rerum asferat satietatem. Certum videtur visionem per se immediatè & formaliter huiusmodi satietatem non asferre; visio namque, aut etiam amor beatificus eam subsequens, sensuum omnium corporis in se bona formaliter non continet: nam unâ cum visione consistere possunt, tum in corpore tum animo dolores, ut in Christo contigisse vidimus. Deinde gloria corporis, societas etiam & consortium amicorum, & id genus alia, sunt bona & appetibilia; hæc autem per se formaliter visio non confort.

IV. Utrum visio per se rerum omnium satietatè beatificam asferat.

Imò ulterius, quamvis visio radicaliter beatum, cui inest, satiet quoad omnia quæ absolutè desiderat; quo sensu Plal. 16. v. 17. dicitur: Satiabor cum apparuerit gloria tua: existimo nihilominus beatos multa conditionatè, & inefficaciter, atque cum plenâ ad Dei voluntatem resignatione (ex quo provenit, ut licet ea non obtineant, nihil tamen inde creetur iis molestiæ) desiderare, ut amicorum salutem, reunionem cum corpore, &c. quæ nihilominus non semper obtinent. Optant etiam se tam bonum Deum nunquam offendisse, diligentiùs ei in hac vitâ servivisse, & huiusmodi. Neque hi actus inefficaces statum illum beatitudinis ullo modo dedecent, cum & in Deum, &

V. Visio satiat quoad omnia desideria absoluta, non quoad conditionatâ.

Desideria conditionatâ statum beatitudinis non dedecent.

Quod petit finem, petit media ad obtinendum finem.

Non naturaliter tantum, sed nec de potentia absolutâ potest beatitudo tolli per peccatum.

Si peccatum esset quid extrinsecum, non posset à Deo infundari ergo nec ab eo tam specialiter concursu produci.

Deus ad peccatum concurrere nequit, nisi causâ secundâ concursum illum exigente.

beatitudinis omnis ac felicitatis fontem cadant, vult enim omnes homines salvos fieri, & ad agnitionem veritatis venire, qui tamen nec salvantur omnes, nec ad veritatis agnitionem perveniunt.

SECTIO OCTAVA.

De Aureolis.

I. In gloria tu essentiali, tum accidentaliter differunt inter se Sancti.

STELLA à stellâ differt in claritate: sic & resurrectio mortuorum, inquit Apostolus 1. ad Corinthios, cap. 15. v. 41. Hoc de Beatitudine essentiali, hoc de accidentaliter verum habet; in visione enim, quæ est Beatitudo essentialis, aliisque eam consequentibus, non minus inter se inæquales sunt Sancti, quàm stellæ in luce. Cùm ergo de utraque hac beatitudine multa jam dixerimus, solum restat, ut aliquid subjungamus de Aureolis.

II. Quid Aureolarum nomine denotetur.

Cur tres peculiariter statuuntur aureola.

Aureolæ, vel Laureolæ præmia accidentalia sunt, & diverse in diversis Beatitudinis indicia seu tessera, ac certis quibusdam Sanctorum generibus peculiariter convenientia. Tres communiter à Theologis numerantur Aureolæ, Martyrum, Virginum, & Doctorum, quod nimirum hæ tres Sanctorum classes, tres humani generis hostes peculiariter superent, Virgines carnem, Martyres mundum, Doctores dæmonem, utpote qui doctrinâ suâ, & monitis gregem Christi instruant, & à dæmonis insidiis defendunt.

III. Quinam nomine Doctorum hoc loco intelligantur.

Nomine autem Doctorum hoc loco non intelliguntur illi, qui in sæcularibus scientiis versantur, ut Philosophiâ, Medicinâ, Jure civili &c. Quantumvis in his excellant, & in aliis instruendis elaborent; sed qui sacras tradunt disciplinas, ut sunt Theologi, Sacrarum Literarum interpretes, & similes, quibus meritò quis adjunxerit concionatores. His etiam addendos censo confessarios, utpote qui consilio, adhortationibus, & præceptis homines à peccatis avertunt, & ad omnem honestatem, virtutisque exercitationem informant, summoque boni, tum privati, tum publici commo, operam suam in Ecclesiâ collocant. Ad hoc verò ut quis Doctoris lauream in cælo consequatur, sicut non requiritur, ita nec sufficit quòd in scientiis, etiam sacris, Theologiâ exempli causâ, ad Doctoris gradum sit evehctus, nisi actu alios doceat; illis enim solis promittitur fore, ut sicut stella fulgeant in perpetuas æternitates, qui ad justitiam erudiunt multos.

Ad Doctoris laureolam requiritur, ut quis actus docuerit.

IV. Martyres, qui censentur in ordine ad obtinendam lauream.

Martyrum nomine hic significantur illi omnes, qui pro fide, aut virtute aliquâ defendenda mortem oppetierunt, vel qui tormentum ad necem iis inferendam sufficiens sustinuerunt, aut quibus ejusmodi insiditum est vulnus, ex quo mors sequi soleat, quamvis præter rerum naturalium exigentiam, Deus eos ab interitu liberaverit: quod non semel Sanctis contigisse audivimus.

V. Quid ad Virginitatis lauream obtinendam requiritur.

Virgines hic, juxta communem Theologorum opinionem, censentur, qui per plene voluntariam, vel copulam, vel seminis effusionem licitam aut illicitam, hanc virginitatis gemmam non amiserunt: si autem ista cuiquam involuntariè, quo id cunq; modo accideret, evenirent, laureolam propterea non amitteret. Veteris etiam testamenti virginibus hanc lauream concedendam existimo, quamvis nonnullos videam in contrariâ esse sententiâ. Angelis Virginitatis laureola non competit.

VI. Necessarium est ser vanda

Ad virginitatis tamen lauream ab hominibus obtinendam, præter carnis integritatem requiritur

propositum puritatem corporis ad finem usque vitæ illam conservandi. Licet autem hoc propositum, vel aliquando non habuerint nonnulli, vel etiam interruperint, si nihilominus manente corporis integritate, illud renovent, & in eo moriantur, Virginitatis laureolam non amittent: Virginitas quippe mentis amissa reparari potest, quamvis reparari nequeat Virginitas corporis. Unde, ut cum S. Thoma affirmant communiter Theologi, infantes, ante usum rationis, & consequenter sine proposito conservandæ Virginitatis ex hac vitâ decedentes, licet si aureola latè accipiatur, peculiari scilicet gaudio de incorruptione corporis conservatâ dici aliquo modo possint habere Virginitatis laureolam, propriam tamen & perfectam illius laureolam non consequuntur.

Virginitatis propositum.

Qualiter decedens ante usum rationis habeat Virginitatis aureolam.

Quæres, utrum beatissima Virgo laureolam habeat Virginitatis? Negant aliqui, quòd nimirum nullam carnis rebellionem fenserit, sicque Virginitatem sine difficultate conservaverit. Pars tamen affirmativa cum S. Thoma & aliis est tenenda. Ad id verò quod opponeretur respondet S. Thomas, quamvis Sanctissima Virgo tentationes à carne, seu intrinsecas, nullas habuerit, habuisse nihilominus eam tentationes ab extrinseco, seu à dæmone sibi immisissas, utpote qui, nec ipsum quidem Christum reveritus fuit. Imò existimo gloriosissimam hanc Virginem, laureolam Virginitatis habere longè perfectissimam: etsi namque primi generis contra castitatem tentationibus caruerit, feruentissimis tamen à primo conceptionis instanti ad finem usque vitæ, conservandæ Virginitatis actibus, iisque voto firmatis, peculiarem illam laudem ex tentationum illarum victoriâ procedentem compensavit. Unde ab Ecclesiâ titulus ei Virgo Virgiman, quasi Virginitatis gloriâ inter omnes longissimo intervallo præcellenti tribuitur: de qua proinde dici non inconcinne potest:

VII. Virgo Mater perfectissimam habet Virginitatis aureolam.

Virginitatis Ecclesiâ appellatur Virgo virgim.

Micat inter omnes Virginis sidus, velut inter ignes Luna minores.

Quæres, quidnam sint hæ laureolæ, quas Sanctos in cælo habituros asserimus? Quoad Martyres, S. Augustinus lib. 22. de Civit. Dei, cap. 20. ait, sicut in Christo sacra illa stigmata, acerbissimæ, quam pro nobis perpeffus est, mortis indicia permanserunt, ita in Martyribus cicatrices, & vulnorum mansura vestigia, mortis quam ipsi pro Christo, justitiâ ac virtute subierunt, tessera. Sed quia multi sine ullis insiditæ vulneribus, aut sanguinis effusione mortem oppetierunt, ut qui fuerunt submersi, alia necessariò Martyribus assignanda laureola.

VIII. In quo sint sint hæ Sancti in laureola.

Martem in Martyribus cicatrices.

Dicendum itaque laureolæ hæc omnes, tam Martyribus, quàm Virginibus, ac Doctoribus competentes, vel in eximo aliquo dono spirituali consistere, eorum animabus infuso, diverso tamen pro diversa singulorum qualitate ac statu, ita ut eo conspecto, statim dignoscatur, Martyr sit, Doctor an Virgo: vel in speciali quodam gaudio accidentali: vel denique in diademate, aut re aliâ hujusmodi, ex pretiosissimis gemmis confectâ, quæ peculiarem cujusque gradum, dignitatem, & excellentiam inventibus demonstret.

IX. Aureola, vel spiritalis est possessio, vel materialis.

Quamvis verò tribus tantum hisce Sanctorum generibus Aureolæ à Theologis communiter tribuantur: nonnulli tamen aliis etiam quibusdam, & imprimis Religiosis, iisque præterea qui in particulari aliquâ virtute, ut oratione, humilitate, vel jejunio excelluerunt, singularemque in his, aut aliis virtutibus laudem sunt adepti, iis, inquam, laureolam,

X. Aliis etiam quibusdam Sanctis tribuuntur Aureola.